

Pont de l'Aguilera

El Pla del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Camí del Pla a l'Aguilera, entre la carretera BV-2153 i la masia
Emplaçament Sobre el torrent homònim, a 250 m al sud-oest de l'Aguilera.
Alçada: 225,5

Coordenades:

Latitud: 41.42568
Longitud: 1.7156
UTM Est (X): 392677
UTM Nord (Y): 4586809

Classificació

Número de fitxa 08164 - 80
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Estructural
Titularitat Pública
Titular: 08163A00109004

Fitxes associades:

[L'Aguilera](#)

[Cisterna i font de l'Aguilera](#)

Autoria de la fitxa

Àlex Asensio Ferrer

Data de registre de la fitxa:

dj., 29/06/2017 - 02:00

Descripció

Pont de maçoneria d'un sol ull construït per salvar el torrent de l'Aguilera amb la finalitat de garantir-ne l'accés rodat. En proporció, té una longitud modesta (10 metres) i una alçada notable (7,7 metres). Es tracta d'una obra d'enginyeria destacable tant per les dimensions que assoleix com per la seva complexitat ja que, ultra l'estructura portant, engloba també tres murs oblics: un a la riba esquerra de la cara nord (aigües amunt) i dos més a la cara sud (aigües avall). En tots els casos, la funció és triple: aconseguir les avingudes, faltar l'estructura del pont (vet aquí la seva forma triangular, a mode de contrafort) i protegir els talussos del vial de l'embat i l'erosió de les aigües.

L'altura total emergida des de la llera fins a la part superior dels ampits de protecció lateral de la calçada és de 7 metres i aprofita l'aflorament rocós del terreny com a base de cimentació. La volta de canó que la sosté fa 4,25 metres d'altura en l'espina i 2,9 des del llit del torrent fins al punt d'arrencada de l'arc. La longitud total de la galeria és de 6 metres, amb 2,5 metres de llum en l'embocadura i de 2,3 en la sortida. És tota ella feta de maó col·locat de gairell, amb tres arcs concèntrics superposats, segons és de veure des de l'exterior en cadascuna de les cares.

La galeria, al seu torn, combina carreus escairats de grans dimensions en els angles amb aparell irregular desbastat per una sola cara i altre menudall, tot lligat amb morter.

La volta va ser construïda per meitat en dues fases, tal com palesa la junta que recorre sencer l'intradós, a pesar dels encastos. Altres elements que apunten aquesta asincronia i juxtaposició són l'existència d'un podi o base de fonamentació del parament del tram superior, la presència d'una imposta en l'arrencada de la volta en la meitat sud, i la disposició a mode de cremallera de dos carreus quadrangulars a cada costat per utilitzar-los com a esperes. Existeixen, igualment, diferències en el material i l'execució dels murs oblics: el de tramuntana és més polit i apareix rematat amb una filada de maons a sardinell, mentre que els de migdia són més toscos i n'estan mancats.

En general, l'estat de conservació del conjunt és bo, si bé es detecten dues esquerdes que caldria avaluar: una de transversal en el tram inferior de la volta de canó i una altra en el mur oblic de sortida del marge dret produïda per l'empenta de les arrels dels arbres que creixen al talús. N'existeix una tercera, menys alarmant, que recorre l'angle inferior del mur de contenció de la cara nord.

El pont és coronat per dos ampits de pedra massissa de 46 cm de gruix rematats amb maons a sardinell que actuarien com a baranes de protecció, si bé el recreixement successiu de la calçada les fa aflorar únicament 34 cm a la cara sud i 50 cm a la cara nord i en qüestiona la funcionalitat. L'ampit de tramuntana abasta una distància de 9,8 metres d'una sola tirada, mentre que el de migdia consta de dues tramades consecutives de 4,5 i 5,1 metres amb un petit punt d'inflexió al mig.

Observacions:

Associat al pont trobem a la llera del torrent, uns metres més avall, un barratge o resclosa de 8 metres d'amplada i 1,6 d'alçada, per evitar l'excavació del terreny. La construcció aprofita una terrassa natural del terreny i és feta amb pedres sense desbastar, revestides amb morter. A la base s'hi ha fet un toll, ple de fang, que és utilitzat per la fauna com a abeurador (durant la visita s'hi observen petjades de porc senglar).

Bibliografia

DIVERSOS AUTORS (2011): El Pla del Penedès. Entre un mar de vinyes, Ajuntament del Pla del Penedès-Edicions i Propostes Culturals Andana, SL, p. 87.

